De Militaire Spectator sluit een hoofdstuk af

✵ ✵ ✵ Met dit laatste nummer van de 140e jaargang beëindigt De Militaire Spectator een periode in zijn bestaan. Per 1 januari 1972 zal ons maandblad worden uitgegeven door de Koninklijke Vereniging ter beoefening van de Krijgswetenschap. Hiermee willigt de Koninklijke Vereniging een ter zake tot haar gericht verzoek in.

De huidige uitgeverij, de Verenigde Periodieke Pers te 's-Gravenhage — sub-uitgeverij van C. Misset N.V. te Doetinchem, opgenomen in het Elsevier-concern — werd nl. opgeheven en de vereniging is van mening, dat het in overeenstemming is met haar doelstelling *(„het verbreiden van heldere begrippen omtrent krijgszaken")* als zij zich gaat belasten met het uitgeven van de Spectator.

Het ligt in het voornemen het bestaande kwartaalschrift van de vereniging, „Mars in Cathedra", te handhaven en de Spectator daarnaast als tweede periodiek te doen verschijnen. Het gevolg hiervan zal zijn, dat in de naaste toekomst niet alleen de actief dienende officieren van KL en KLu de Spectator zullen ontvangen, doch ook de leden van de vereniging, niet behorende tot deze beide krijgsmachtdelen. Een en ander betekent, dat de oplage van de Spectator iets groter wordt dan voorheen het geval was.

☆ ☆ ☆

Het bereiken van een mijlpaal nodigt uit tot een korte terugblik. Wie stonden in de voorbije 140 jaren zoal aan het roer van de Spectator? In het editoriaal van het eerste nummer van de huidige jaargang werd reeds teruggegrepen op de allereerste aflevering *(nommer 1 van de eerste jaargang, Zondag den 29sten Januarij 1832)*. Melding werd toen gemaakt van de oprichting van dit eerste *„Tijdschrift voor het Nederlandsche Leger"*; Broese en Compagnie te Breda was de uitgever en bleef dit tot 1898. Eerst bij de start van de 67e jaargang komen wij een nieuwe uitgever tegen: de Erven Loosjes te Haarlem. De 78e tot en met de 90e jaargang werden verzorgd door A. W. Bruna en Zoon te Utrecht, de 91e tot en met de 100e door H. P. de Swart en Zoon te 's-Gravenhage. Met ingang van de 101e jaargang (januari 1932) treedt Moorman's Periodieke Pers te 's-Gravenhage als uitgever op en de Spectator gaat als ondertitel voeren: *Maandblad voor de weermacht van Nederland en Indië, waarin opgenomen het Artilleristisch Tijdschrift, het Cavaleristisch Tijdschrift en het Militair Technisch Tijdschrift*. Directeur-Redacteur was de toenmalige reserve-kapitein der Grenadiers J. Moorman. Voor de eerste keer is dan sprake van een redactie*staf* en de namen van de officieren die daarvan deel uitmaakten klinken ons ook nu nog bekend in de oren: Wilson, Dijxhoorn, Calmeijer, Pieters, Eterman. Het eerste nummer was een jubileumnummer en begon met een „Opdracht aan HM de Koningin" en een voorwoord van de minister van defensie, mr. dr. L. N. Deckers. Het hoofdartikel, „Twee mobilisatiën", werd geschreven door generaal b.d. C. J. Snijders.

Opmerkelijk is, dat in het jaar 1940 (in bezettingstijd) de Spectator nog elke maand verscheen; zelfs in 1941 kwamen nog zes nummers uit.

Opnieuw tot leven kwam ons maandblad in oktober 1945 (nr 1 van de 114e jaargang). Voor het eerst werd als ondertitel gevoerd: *Officieel Orgaan van het Ministerie van Oorlog*. Geopend werd met een verklaring van directie (J. Moorman) en redactie (Wilson, Calmeijer, Van Hilten, Van Dijk, Jansen, Wijnsouw) en met een voorwoord van minister van oorlog mr. J. Meijnen, ZKH Prins Bernhard en Chef van de Generale Staf luitenant-generaal mr. H. J. Kruls.

Moorman's Periodieke Pers N.V. werd in 1956 opgenomen in het Elsevier-concern, ging eind 1969 op in de zustermaatschappij Verenigde Periodieke Pers N.V., op haar beurt via Misset N.V. deel uitmakend van Elsevier.

Aan het slot van deze terugblik mag een belangrijk medewerker, tot voor enkele jaren nog actief, niet onvermeld blijven. Luitenant-generaal b.d. E. J. C. van Hootegem (oud-directeur van de Hogere Krijgsschool en oud-legerkorpscommandant) was vele jaren lang redacteur en vervolgens hoofdredacteur van de Spectator. Zijn vaardige

pen heeft een groot aantal zeer lezenswaardige kolommen van ons maandblad gevuld.

En wat zal de toekomst brengen? De huidige redactie zal aanblijven, nu in de dienst van het Bestuur van de Koninklijke Vereniging ter beoefening van de Krijgswetenschap, weliswaar iets jonger in leeftijd dan De Militaire Spectator, maar toch ook meer dan een eeuw oud. Als eerste activiteit kan een modernisering van de verschijningsvorm van ons blad worden aangekondigd. Voor het overige moge de redactie op deze plaats haar loyaliteit betuigen aan, en haar vertrouwen uitspreken in de nieuwe uitgever.

